

GARANCIA

KKV FEJLESZTÉS

NÖVEKVŐ ELADÁSI ÁRAK, JAVULÓ JÖVEDELMI KILÁTÁSOK

- HOGYAN VÁLHAT VONZÓBBÁ A HITELINTÉZETEK SZÁMÁRA AZ AGRÁRÁGAZAT FINANSZÍROZÁSA

A globális agrárpiacon 2006 nyara óta jelentős áremelkedés következett be. A szakértők szerint az új egyensúlyi világpiaci árak magasabbak lesznek az elmúlt tíz év árainál. A drágulás tartósnak ígérkezik. Mindez az agrárágazat piaci, jövedelmi kilátásait, illetve a szektorbeli fejlesztéseket is felértékeli. Az agrárium a finanszírozó hitelintézetek számára is vonzóbb terep lehet. Ez azonban csak akkor lehetséges, ha az ágazat szereplői szakmai, piaci, pénzügyi szempontból megalapozott elképzelésekkel fordulnak a finanszírozó bankok felé. E témákról beszélgettünk Duronelly Péterrel a Budapest Bank befektetési vezetőjével és Szabó Jánossal, a bank agrárszakértőjével.

Milyen folyamatok figyelhetők meg az agrárpiacon?

D. P.: Az elmúlt két évben az élelmiszerek világpiaci ára nagymértékben emelkedett. A folyamatokat meghatározóan befolyásolta a gabona világpiaci árának tartós emelkedése. Az áremelkedésben közrejátszott számos fejlődő ország életszínvonal és élelmiszer-kereslet növekedése, ugyanakkor a világ legtöbb térségében, így Európában is gyengébb volt a gabonatermés, mint korábban. Az uniós gabonakészletek 2007-ben elfogytak. A rekordokat döntőgető olajár mellett az élelmiszerek inflációjától hangos a sajtó. Nem véletlenül, hiszen stratégiai termékről van szó. A nyersanyagokra általánosságban igaz, hogy keresletük, különösen rövidtávon, kevésbé ár rugalmas, vagyis az árszint emelkedésére a kereslet csak mérsékelten, vagy egyáltalán nem reagál. Ez különösen így van az élelmiszerek esetében, ahol az árak növekedésére a fogyasztás összetételének módosí-

tásával lehet reagálni, de a drágaság miatt nem fognak feltétlenül kevesebbet enni.

Voltak-e előjelei ennek a fejleménynek?

D. P.: Az elmúlt húsz évben az élelmiszerek ára csak lassan növekedett. Más termékekhez viszonyítva a relatív árak kifejezetten alacsonyan alakultak. Részben ezzel magyarázható, hogy az élelmiszerek árának hirtelen jött mostani emelkedése nagyon húsba vágó kérdéssé vált. Különösen, hogy az emelkedés teljes egészében az elmúlt két évben valósult meg, tehát az árak dinamikájának közelmúlthoz viszonyított változása valóban igen ijesztő.

Milyen előrejelzés adható az árak további alakulására?

D. P.: Amennyiben az élelmiszer árak további változására kívánunk előrejelzést adni, akkor röviden át kell tekinteni a várható keresleti-kínálati viszonyokat. Először is, szűkös erőforrásról van szó. Ez nem jelenti azt, hogy ne lehetne többet termelni, mint most, de a Föld termőterülete

Duronelly Péter

véges, miközben a lakosság és a fizetőképes kereslet folyamatosan növekszik. Természetesen ki fog alakulni egy egyensúlyi szint, de amíg eljutunk addig, jelentős ár-emelkedés lesz. Másodszor a mezőgazdasági nyersanyagok felhasználásban jelentős súlyponteltolódás várható, ami leginkább a világ növekvő urbanizációjához köthető. Ez magasabb fehérjefogyasztást és a feldolgozott élelmiszerek felé történő elmozdulást jelent, ami egyrészt az állattenyésztéshez szükséges takarmányigényt, másrészt a felkésztermékekhez szükséges egyéb alapanyagok felhasználását növeli. Az eddig fejletlenebb térségekben is a fogyasztás távolabb kerül a mezőgazdasági termeléstől. A disztribúciós költségek is növekednek.

A kínálati oldalon is akad árfelhajtó hatás?

D. P.: Természetesen igen. Az energiaárak növekedése komoly költségterhelő lehet az élelmiszer előállításban. A klímaváltozással együtt járó időjárási bizonytalanság pedig további többletet építhet be az árakba. Végül, de nem utolsó sorban a bioüzemanyagok termelése is megbolygatja a piacokat. A bioetanol termelés, különösen az Egyesült Államok belső területein nagymértékben fokozódott, és emiatt a világpiacra megjelenő gabonakínálat csökkent. Az új keletű piaci fejlemények hatására ugyanakkor nem kizárt, hogy a bioüzemanyag-programokat ma még erőteljesen támogató állami szabályozásban több országban, így az Egyesült Államokban, illetve az Európai Unióban is bekövetkezik valamiféle, a program végrehajtását lassító változás.

Az adott helyzetben a bankok nagyobb érdeklődéssel fordulhatnak az agrárszektor felé. Az agrárpiacon lehetőségek ugyanis kedvezőbbek, a jövedelmi kilátások javulnak. A szektor vonzóbbá válhat a mezőgazdaságtól sokszor idegenkedő hitelintézetek számára?

Sz. J.: A bemutatott nemzetközi piaci folyamatok, az agrárágazat piaci és jövedelmi kilátásai felértékelhetik ezt a területet a finanszírozó hitelintézetek számára is. Nagyon fontos azonban, hogy nem akármilyen fejlesztések jöhetnek szóba. Csak olyanok, amelyek pontos piaci felmérésen, megalapozott fejlesztéspolitikai elképzelésen, kidolgozott üzleti terven alapulnak. A magasabb eladási árból ugyanis egyáltalán nem következik, hogy a fejlesztés sikeres lesz. Például a mezőgazdasági árak emelkedése azt is jelenti, hogy az abrakfogyasztó állattartással foglalkozók input árai jelentősen nőnek, nem is beszélve az energia áremelkedés költség-növelő hatásáról.

Mennyiben felelnek meg az agrárvállalkozások a hitelnyújtó bank által elvárt követelményeknek?

Sz. J.: Számos agrárvállalkozás megfelelő partner tud lenni. Nem kevés esetben azonban nagy lemaradást tapasztalunk. A menedzsment képzettségén volna mit javítani, különös tekintettel arra, hogy az agrárfejlesztések nagy tökeigényűek. A vállalkozóknak vagy maguknak kell megszerezniük az ismereteket, vagy olyan partnereket kell bevonniuk tevékenységükbe, akik rendelkeznek a szükséges ismeretekkel ahhoz, hogy a projekteket sikeresen lebonyolítsák. Nem elég az, ha valaki tudja, hogyan kell termelni valamilyen terményt.

Milyen területeken volna szükség előrelépésre banki szemmel?

Sz. J.: A vállalkozások működtetéséhez, a fejlesztési projektek sikeres végrehajtásához speciális ismeretekre van szükség, amelyek adott esetben „specialisták” bevonását követelik meg. A szűkebb agrárszakmát tekintve a korszerű követelményeknek megfelelő növényvédelmi, állatorvosi, gépészeti stb. ismeretek birtokában kell lenni. Alapvető fontosságú a piacelemzői tevékenység színvonala, a szabályozási környezetben való hatásos eligazodás, a marketing megszervezése, a projektek pénzügyi és finanszírozási szerkezetének felépítése. Az agrárvállalkozásoknak, a munkatársaknak folyamatosan szükségük van a többirányú továbbképzésre. Adott esetben külső szakértőt, tanácsadót célszerű igénybe venniük.

Melyek a legégetőbb gondok?

Sz. J.: Egy fejlesztési projektet jövedelmezően kell megvalósítani. Ezért értékesítési és beszerzési piaci oldalról, költségelemzéssel, a lehetséges marketing és disztribúciós technikák és megoldások kiválasztásá-

Szabó János

val, a finanszírozási szerkezet felépítésével stb. alaposan fel kell azt építeni. Ezek profi átgondolásának és kivitelezésének alapvető szerepe van. Tapasztalataink szerint a pénzügyi jellegű szolgáltatások igénybe vételére, a folyamatos képzésre nagy szüksége lenne az agrárvállalkozások jelentős részének, különösen a kisebbeknek. A bankok számára megnyugtató, ha a gazdálkodók valamely „prof” integrátorhoz kapcsolódva jelennek meg náluk. A mezőgazdasági vállalkozók erősödő önszerveződése, a megindult, de lassan haladó TÉSZ-ekbe, BÉSZ-ekbe tömörülése ugyancsak erősítheti a gazdálkodók piaci ütőképességét és hitelképességét.

D.P.: Annak ellenére, hogy a technológia- és termékfejlesztésben, valamint az együttműködési és a disztribúciós technikák fejlesztésében az elmúlt években az uniós szokások és elvek váltak a meghatározóvá Magyarországon is az élelmiszeriparban és a kereskedelemben, a magyar élelmiszer vertikum szervezettsége és a kapcsolattételekben szokásos normák még eltérnek a fejlett uniós országokban szokásostól. A termékcsoportokra szerveződő szövetkezeti mozgalom hagyományának hiánya; a tágas nemzetközi piacon felnőtt nagy élelmiszeripari vállalkozások szervezési mintakészletének nem szerves fejlődésben kialakult jellege; a finanszírozási technikák fejletlensége; a kamarai hagyományokból és a kooperációs és információs piacok kialakulatlansága stb. mind-mind versenyhátrány a hazai vállalkozók számára. A magyar élelmiszer-gazdaság legfőbb hátránya azonban abból adódik, hogy még mindig csak részben épült ki a mezőgazdasági termelésnek az a rendje, amely egyszerre tudja biztosítani a környezeti és minőségi igényeknek megfelelő termelést és azt, hogy a mezőgazdasági termelők tudatosan a felhasználók igényeihez igazodva alakítsák tevékenységüket.

AVHA
SZOLGÁLTATÓ ÉS
TANÁCSADÓ KFT.

a kis- és középvállalkozások, valamint gazdálkodók számára tájékoztatást nyújt:

- az aktuális támogatási lehetőségekről,
- a kedvezményes hitel- és kezességvállalási konstrukciókról, valamint segítséget nyújt beruházások tervezésében, megvalósításában.

Ingyenes telefonos és személyes konzultációs lehetőségek, tájékoztató anyagok megküldése.

Kedvezményes feltételek szerint igénybe vehetők:

üzletviteli tanácsadás, mezőgazdasági szaktanácsadás, hitelkérelmek összeállítása, pályázati tanácsadás.

Hívja a 06-40-200-771 kék számot, vagy keressen minket a tanacsadas@avhakft.hu e-mail címen.

KÖZVETLENEBB ÉS BŐVÜLŐ ÜGYFÉLKISZOLGÁLÁS

Az Agrár-Vállalkozási Hitelgarancia Alapítvány 2008. június 12-én tartotta nyilvános kuratóriumi ülését. A rendezvényen Dr. Ulrich Anikó ügyvezető igazgató részletes képet vázolt fel az Alapítvány működési környezetében és szervezetében lezajlott alapvető változásokról, a garanciaszervezet stratégiai elképzeléseiről és piaci törekvéseiről, illetve 2007. és 2008. évi tevékenységről.

Az elmúlt év több minőségi változást hozott az Alapítvány életében. Az egyik a Bázis II. egyezményben előírt feltételekhez való alkalmazkodás, a szervezet pénzügyi intézménnyé válása volt. A másik – az ügyfél közelség megerősítését és az aktív piaci fellépést célzó alapítványi stratégiába illeszkedve – új pénzügyi termékek bevezetése; a pénzügyi, gazdasági tanácsadói profil kiépítése és önálló vállalkozásba szervezése, illetve a szolgáltatások minőségének javítása volt. Az Alapítvány a vállalkozók igényeihez jobban igazodó termékekkel és szolgáltatásokkal jelent meg, amelyek hozzájárultak újabb ügyfelek megszerzéséhez, és a garancia piaci részesedés növeléséhez.

Amit a számok mutatnak

Az Alapítvány 2007-ben 1489 ügylethez kapcsolódva 39 milliárd forint hitelt garantált. A garantált hitelösszeg 89, a kezességi szerződések száma 92%-kal nőtt 2006-hoz képest. Az Alapítvány – céljának megfelelően – elsősorban a kis- és középvállalkozásokat segíti a hitelhez jutásban. Ezt mutatja, hogy a garantált hitelek 68%-a nem haladja meg a 20 millió forintot. Ezen belül a legtöbb kezesség (51 százalékpontnyi) az 1-10 millió forint közötti hitelekhez

tartozik. A garantált hitelek átlaga kismértékben csökkent és 26,2 millió forint volt. A hitelt felvevők zöme egy főt alkalmazó vállalkozás, illetve jelentős a 2-10 főt foglalkoztató vállalkozások aránya is. A 2007. évben változás történt az agrárcélra és a vidékfejlesztési célra felvett hitelek arányában: már ez utóbbiakból volt több.

A 2007-es év markáns fejleménye, hogy az egyéni vállalkozók és az östermelők körében jelentősen növekedett a kezesség iránti igény, miközben a nagyobb vállalkozások kezességgel biztosított hitele is a duplájára emelkedett. A kezességet igénybe vevők száma egy év alatt megduplázódott.

A kezességi igények 46%-a a rövidlejáratú (folyószámla, forgóeszköz és rulírozó) hitelekhez kapcsolódott. Az egy és két év közötti hitelek száma és aránya is jelentősen növekedett. A hitelintézetek ugyanis legfeljebb két évre nyújtanak a cégek folyó működését szolgáló hiteleket. A hosszabb futamidejű hitelekhez adott kezességvállalás főként ingatlan létesítéshez és korszerűsítéshez, gépberuházáshoz, illetve a vidéki szolgáltatások fejlesztéséhez kapcsolódott. Ezen túl az Alapítvány 2007-ben mintegy 50 bankgaranciához és mintegy 327 millió forint összegű faktoring szerződéshez nyújtott kezességet.

Az erős mezőgazdasági hagyományokkal rendelkező megyék igénylik a legtöbb garanciát: Bács-Kiskun, Békés, Pest, valamint Szabolcs-Szatmár-Bereg megye. E megyékből érkezik a legtöbb vidékfejlesztési hitelhez kért kezességi igény is.

Az elmúlt évben a prognosztizálthoz képest jelentősen alacsonyabb volt a beváltások aránya. A gazdasági körülmények romlása miatt az Alapítvány a beváltások növekedésével számolt, ám nem így történt. Miközben a beváltások aránya csökkent, a beváltások átlagos összege nőtt. Ez annak tudható be, hogy sok hitelintézet csak a nagyobb összegű kihelyezésekhez kér garanciát.

Új termékek és szolgáltatások

A hitelgarancia iránti kereslet növekedéséhez hozzájárult, hogy az Alapítvány a vállalkozók igényeihez igyekszik igazítani termékeit és szolgáltatásait. A 2007. évben megjelent termékek közül a legnépszerűbbek az alábbiak voltak.

- A „Kalácsa garancia” az Európai Beruházási Alappal (EIF-fel) kötött megállapodáshoz kötődik. Az alapítványi kezesség költségvetési garanciával nem fedezett összegére az EIF 50%-os viszontgaranciát vállalt. Ezért kedvezőbb díjakkal lehet ezt a garanciát nyújtani.
- A pályázati támogatásokhoz kapcsolódva került bevezetésre a „Gyorsgarancia”: egyszerűsített eljárás keretében, csak a jogi kizáró okokat vizsgálva kerül elbírálásra a kezesség iránti igényt.
- A hitelintézetek követeléseinek megtérülési elsőbbségét teszi lehetővé a kezesség beváltása esetén a „Kezesség plusz” nevű termék. Egyedi megállapodás alapján, 10 millió forint vállalozói hitelösszegig lehet igénybe venni. Az Alapítvány az elmúlt év utolsó hónapjaiban tíz hitelintézettel kötött ilyen megállapodást.
- A Takarékbank Zrt kezdeményezésére – az Alapítvány közreműködésével – bevezetett „Gazdahitel” és a hitelhez tartozó „Gazdakártya” is sikeresnek bizonyult. Eddig 53 takarékszövetkezet kért ez utóbbi termékhez kezességet.

Bővülő piaci jelenlét

A 2007. évben jellemző tendenciák ez évben is folytatódtak. Mind a kezességek számát, mind a garantált hitelek összegét tekintve az alapítványi tevékenység bővü-

lése következett be. Az Alapítvány 2008 júniusáig 1400 kezességi kérelmet bírált el, s így 28 milliárd forint hitelhez nyújtott készfizető kezességet. A kezességek száma közel 3,5-szer, a garantált összeg pedig kétszer nagyobb, mint a múlt év hasonló időszakában volt. A hitelintézetek kezességi igényéből kiemelkedik a takarékbanki integrációba tartozó takarékszövetkezetek 9,1 milliárd forintos igénye. Az ügyletek döntő hányada kölcsönökhöz, kisebb része faktoringhoz és bankgaranciához kapcsolódott. A Gazdakártya termék komoly húzóerőt jelentett majd ezres ügyletszámmal és 5,8 milliárd forintos garantált értékkel. A Gazdahitelhez hasonlóan a mezőgazdasági vállalkozások kisebb összegű beruházási, és forgóeszköz hitel igényének kielégítését szolgálja a független takarékszövetkezetek által indított Farmerhitel konstrukció is.

A 2008-as évben folytatódott az agrár-célú és a vidékfejlesztési hitelek közötti arányváltozás: a vidékfejlesztés súlya nőtt. Szám szerint ugyan több az agrár-célú garancia, de összeg szerint a vidékfejlesztés-

nek nagyobb, már 60 százalékos a részesedése. Az alapítványi kezességvállalás kedvezményezettjei továbbra is zömmel a kis- és közepes vállalkozók. Az idei kérelmek 83%-a 10, vagy annál kevesebb alkalmazottat foglalkoztató vállalkozásokról érkezett. A kezességek 71%-a pedig 10 millió forintos, vagy annál kisebb hitelhez kapcsolódik. Csökkent a garantált hitelek futamideje. Ez elsősorban a Gazdahitelek rövid futamidejének (1-1,5 év) tudható be. Így a kezességi igények 76%-át a két éven belüli hitelekhez kérték a vállalkozók. A kezességvállalás futamideje 2008-ban már 25 év is lehet. Ez évben eddig az Alapítvány 9 esetben vállalt garanciát 15 évnél hosszabb futamidejű hitelre, összesen félmilliárd forintnyi hitelösszegre.

Nőtt ugyanakkor az elutasított kezességi kérelmek száma is. Érzékelhetően emelkedik a kockázatosabb ügyletek kezességi igénye. A kezesség beváltása terén 2008-ban kétszeres növekedés mutatható ki. Eddig 24 beváltás volt, 224 millió forintos értékben. További 48 ügy van folyamatban 940 millió forintos értékben.

A pénzügyi vállalkozói státuszról következően ez évben sor kerül a partner bankokkal kötött együttműködési megállapodások felülvizsgálatára. A bankok és más finanszírozó szervezetek között egyre jelentősebb verseny alakul ki, immár nem csak a nagyobb ügyfelekért, hanem minden vállalkozásért. Így a kockázatosabb ügyfelek és ügyletek esetében a garantőr szerepe felértékelődik. Olyan finanszírozási formák esetében is, mint a mikrohitel, a közraktári hitelezés, amelyeknél korábban a kezességvállalás iránti igény fel sem merült.

Az Alapítványnak ebben a helyzetben tovább kell fejlesztenie tevékenységét. Egyrészt erősítenie kell az együttműködést banki partnereivel, folyamatosan tudatosítva az alapítványi kezességvállalás előnyeit (gyorsaság, kedvező díjazás, megbízhatóság), és azt, hogy a vidékfejlesztés ma már tágabb kategória, mint a mezőgazdaság fejlesztése. Másrészt tovább kell bővítenie a közvetlen ügyfél kapcsolatrendszerét és szolgáltatásokat.

SZAKTUDÁS, KÉPZÉS, AZ UNIÓS FORRÁSOK HATÉKONY FELHASZNÁLÁSA

Az Európai Unió számos országa küzd a szakképzett helyi munkaerő hiányával. Miközben a más országokból való munkaerő elszívás egyre erőteljesebb jelenség (a maga ellentmondásaival és feszültségeivel együtt), a nemzeti kormányzatok és maga az Unió is növekvő erőfeszítéseket tesz a képzés fejlesztésére. A megfelelő képzettség nemcsak a versenyképes gazdálkodás feltétele, hanem az uniós források elnyerésének és hatékony felhasználásának is. A képzettségről, a képzésről és a képzőintézmények szerepéről tájékozódunk az ország egyik legjelentősebb szakképző iskolájában, Kecelen.

A Bács-Kiskun megye szívében található Kecelre érkezve könnyű megtalálni a T.G.-Virágdekor Szakképző Iskola és Kollégiumot. Az intézmény elnök-igazgatóját, Téglás Andrást szinte mindenki ismeri a környéken. Az útbaigazítással nincs sok gondunk.

- Az iskolánk múltja több évtizedre tekint vissza. Több fejlődési fázison mentünk keresztül, amíg eljutottunk a mai helyzethez - kezdi meg bírodalma bemutatását Téglás András. A szakképző iskola két hektár területen működik, amely lehetővé teszi a folyamatos fejlesztéseket, bővítéseket.

A szakképző iskola alaptevékenységei: a szakképzés nappali tagozaton, az érettségi utáni képzés, a tanfolyami oktatás és

vizsgáztatás. Az oktatási programok kialakításakor, az oktatás fejlesztési irányainak meghatározásakor a keceli szakképző iskolában is kalkulálnak az európai, illetve a hazai munkaerőpiacon mutatkozó folyamatokkal. - A versenyképes mezőgazdálkodáshoz, vidéki foglalkozási lehetőségek kihasználásához és teremtéséhez alapvető a jól működő szakképzés - folytatja vendéglátónk. Iskolánk elsődleges célkitűzése, hogy a környéken élő, tanulni vágyó fiataloknak és felnőtteknek lehetőséget nyújtson a továbbképzésre, átképzésre. Célunk, hogy tanulóink, hallgatóink igényes, az EU előírásainak minden tekintetben megfelelő követelmények szerint tanulhassanak szakmát. Az iskola befogadóképessége 200 fő. Tanulóink jól felkészülten hagyják el

az iskolát. A végzős tanulók növekvő része képes önálló vállalkozás elindítására is, melyre az elmúlt években számos példa volt. A szakképző iskola az uniós pályázatokhoz kapcsolódó oktatási és képzési tevékenységből is kiveszi a részét. Az Új Magyarország Vidékfejlesztési Program (ÚMVP) I. tengelyében például a pályázatra készülő fiatal mezőgazdasági termelők felkészítésében közreműködtek. Az elnök-vezérigazgató siet hozzátenni, hogy az ÚMVP várható oktatási programjaiban,

illetve az ÚMVP III. tengelyéhez (a kiírás előtt álló a vidékfejlesztési pályázatokhoz) kapcsolódva is fontos szerepet játszhat az iskola az agrár és a vidéki foglalkozások üzéséhez elengedhetetlen ismeretek közvetítésében.

Az Új Magyarország Vidékfejlesztési Programban ugyanis a szakképzés keretében a mezőgazdasági termelők és erdőgazdálkodók szakmai ismereteinek bővítését segítő források lesznek elérhetőek az előttünk áll időszakban. Az ÚMVP Képző Központként való elismerés megszerzésére vonatkozó pályázat megjelenése is várható. Az ÚMVP Képző Központok feladata, hogy a támogatás igénybevételére jogosultak, illetve a támogatást elnyert pályázók számára a szükséges képzést biztosítsák.

– A képzési programokra, illetve a képzéssel összefüggő támogatási lehetőségekre

az ÚMVP keretében pályázóknak érdemes megkülönböztetett figyelmet fordítaniuk – hangsúlyozza Téglás András. Számos ÚMVP támogatási kiírás (például a fiatal mezőgazdasági termelők elindításához; a mezőgazdasági termékek értéknöveléséhez nyújtott támogatások) esetében ugyanis a támogatás igénybevételének feltétele, hogy a nyertes pályázó vagy általa kijelölt alkalmazottja az ÚMVP keretében szervezett, az adott támogatási jogcím tárgyában tartott kötelező képzésen részt vegyen. Ugyanakkor megfelelő képzettség (szak és piaci ismeretek) nélkül súlyos gondok adódhatnak az elnyert pályázati projektek megvalósításánál is. A bukott projekt, a fejlesztéshez esetleg felvett hitel és a támogatás visszafizetése családokat tehet tönkret. Az eddigi pályázatokra mondhatjuk úgy, hogy a „profik” pályáztak. A kiírás

előtt álló vidékfejlesztési pályázatok esetében azonban, amelyek egyebek mellett a mikrovállalkozások létrehozását és fejlesztését, a turisztikai tevékenységek segítését célozzák meg, nagy számban jelenhetnek meg kevesebb tapasztalattal rendelkező kezdő vállalkozások.

– Szakképző iskolánk működésének alapelve: óriási a jelentősége a gyakorlati ismeretek megszerzésének – mondja az elnök-igazgató. Ez lehet a szűkebb szakmai, illetve a gazdálkodni tudás elsajátítása. Akadt arra példa, hogy a környéken az egyik család belevágott borturisztikai fejlesztésbe. Nyert is a pályázaton, de nem jöttek a vendégek. A maguk kárán tanulták meg, hogy nem elég a lelkesedés, a szépen felújított borkóstoló, hanem a fejlesztési projektet fel is kell építeni.

– Vigyük be a gyakorlati életet az oktatásba – nyomatékosítja mondanivalóját Téglás András. Ez azt jelenti, hogy az elméleti oktatás mellett a gyakorlati ismereteket kell nagyon alaposan elsajátítani. Ezért, korábban nálunk végzetteket is visszahívunk, hogy „beszélgetős” órák keretében számoljanak be tapasztalataikról a hallgatónak. Igyekszünk megtalálni olyan jól működő gazdaságokat, ahova elvisszük szakmai gyakorlatra a tanulóinkat. Nagyon fontosnak tartjuk, hogy hallgatónk elhelyezkedését is segítsük, illetve olyan tudást kapjanak nálunk, amely tartósan megalapozza alkalmazotti, vagy vállalkozói létüket.

HITELPROGRAM MEZŐGAZDASÁGI GÉP- ÉS BERENDEZÉS VÁSÁRLÁSRA

A Magyar Fejlesztési Bank (MFB) kedvezményes kamatozású Új Magyarország Agrár Fejlesztési Hitelprogramja keretében olyan fejlesztési célokra nyújtható hitel, amelyek a mezőgazdasági termékek elsődleges előállítására céljából megvalósított beruházásokhoz kapcsolódnak. A program 25 milliárd forintos hitelkeretéből finanszírozható beruházás lehet ingatlan építés, vásárlás és fejlesztés; számítógépes szoftvervásárlás; nem építési célú földvásárlás; gépek és berendezések vásárlása. Most ez utóbbiakról foglalkozunk részletesebben.

A hitelprogram célja

A hitelprogram fő célja a mezőgazdaság versenyképességét, a piacok megőrzését, az innovációt, a jó minőségű termékek előállítását, az energia és költségtakarékos módszerek alkalmazását, a környezetvédelmet elősegítő beruházásokhoz kedvezményes források biztosítása. További cél a fejlesztési és beruházási tárgyú pályázatokhoz, különösen az Új Magyarország Vidékfejlesztési Program pályázataihoz

kapcsolódóan kiegészítő forrás biztosítása a mezőgazdasági termékek elsődleges előállításával foglalkozó vállalkozások számára.

A hitelfelvevők köre

A hitelprogram keretében hitelfelvételre jogosultak a nyilvántartásba vett (regisztrált) vagy a hitelkérelem benyújtásáig regisztrációs szám iránti kérelmet beadó Magyarországon székhellyel, vagy az Európai

Gazdasági Térség területén székhellyel és Magyarországon fiókteleppel rendelkező mezőgazdasági mikro, kis- és középvállalkozások.

A hitelezésből kizártak köre

Nem vehet részt a hitelprogramban az olyan vállalkozás, amely

- a hitelkérelem benyújtásának időpontjában csőd-, felszámolási eljárás, végelszámolás vagy végrehajtási eljárás alatt áll;
- a hitelkérelem benyújtásának időpontjában lejárt esedékességű adó- vagy adók módjára behajtható köztartozása van, kivéve, ha az adóhatóság számára fizetési halasztást vagy részletfizetést engedélyezett;
- a hitelkérelem benyújtásának időpontjában hitelszerződésből vagy bankgaran-

cia-szerződésből eredő lejárt tartozása áll fenn;

- a tevékenység folytatásához szükséges valamely hatósági engedéllyel nem rendelkezik;
- nincs nyilvántartásba véve, vagy a hitelkérelem benyújtásáig nem nyújtott be regisztrációs szám iránti kérelmet;
- az Európai Bizottságnak valamely támogatás visszafizetésére kötelező határozata által érintett és a tiltottnak minősített támogatást nem fizette vissza;
- a hitelkérelem benyújtását megelőzően az államháztartás alrendszeréből, az Európai Unió előcsatlakozási eszközeiből, vagy a strukturális alapokból juttatott valamely támogatással összefüggésben a támogatási szerződésben vállalt kötelezettségét neki felróható okból nem teljesítette;
- nehéz helyzetben van.

A hitel felhasználhatósága

A hitel felhasználható gép- és berendezés megvásárlására, a technikai, technológiai feltételek korszerűsítésére. Használt eszköz vásárlása kizárólag piaci áron történhet, és abban az esetben lehetséges, amennyiben ahhoz korábban nem vettek igénybe állami támogatást.

A hitelfelvétel feltételei

A hitelprogram keretében felvett hitel

- összege: pályázóként legalább 5 millió forint, de legfeljebb 1 milliárd forint lehet,
- futamideje: legfeljebb 15 év, legfeljebb hároméves tőketörlesztési türelmi idő és kétéves rendelkezésre tartási idő mellett,

- kamatdíja: 3 havi EURIBOR+ legfeljebb 4 % évente,

Egyéb hitelezési költségek: 1 százalékos folyósítási jutalék, huszonöt század százalékos rendelkezésre tartási jutalék, valamint amennyiben felmerült, illetve szükségessé válik késedelmi kamat, a követelés érvényesítésével kapcsolatos költségek, a szerződés módosításával kapcsolatos költségek.

A saját erő mértéke a beruházás nettó – vagy amennyiben a vállalkozás ÁFA visszaigénylésre nem jogosult – bruttó költségének legalább 15 százaléka.

A hitelprogram az Új Magyarország Agrár Fejlesztési Hitelprogram része, amelyben 25 milliárd forintos kedvezményes kamatozású hitelkeret áll a kis- és középvállalkozók rendelkezésére.

A hitel felvételéhez a finanszírozó bankok belső szabályzatai szerinti, szokásos banki biztosítékok szükségesek. Lehetőség van az Agrár-Vállalkozási Hitelgarancia Alapítvány kedvezményes készfizető kezességvállalásának igénybevételére. A hitelprogram keretében nyújtott kedvezményes kamatozású hitel állami támogatásnak, formáját tekintve kedvezményes kamatozású hitelnek minősül.

A hitelkérelem a területileg illetékes Mezőgazdasági Szakigazgatási Hivatal záradékával együtt a programban résztvevő hitelintézetekhez vagy közvetlenül a Magyar Fejlesztési Bank Zrt-hez nyújtható be. A program keretében hitelszerződés megkötésére 2013. december 31-ig kerülhet sor.

Az Új Magyarország Agrár Fejlesztési Hitelprogramban résztvevő hitelintézetek

1. Budapest Bank Nyrt.
2. CIB Bank Zrt.
3. Commerzbank Zrt.
4. Erste Bank Hungary Nyrt.
5. KDB Bank Zrt.
6. K&H Bank Zrt.
7. Magyar Takarékszövetkezeti Bank Zrt-vel szerződött takarékszövetkezetek
8. Magyarországi Volksbank Zrt.
9. MKB Bank Zrt.
10. OTP Bank Nyrt.
11. Raiffeisen Bank Zrt.
12. UniCredit Bank Hungary Zrt.
13. Alsónémedi és Vidéke Takarékszövetkezet
14. Bóly és Vidéke Takarékszövetkezet
15. Endrőd és Vidéke Takarékszövetkezet
16. Füzesabony és Vidéke Takarékszövetkezet
17. Hajdúdorog és Vidéke Takarékszövetkezet
18. Kunszentmárton és Vidéke Takarékszövetkezet
19. Mecsekvidéke Takarékszövetkezet
20. Mohács és Vidéke Takarékszövetkezet
21. Monor és Vidéke Takarékszövetkezet
22. Nagykáta és Vidéke Takarékszövetkezet
23. Örkényi Takarékszövetkezet
24. Partiscum XI Takarékszövetkezet
25. Siklós és Vidéke Takarékszövetkezet
26. Soltvadkert és Vidéke Takarékszövetkezet
27. Szabolcs Takarékszövetkezet
28. Szarvas és Vidéke Takarékszövetkezet
29. Szatmár-Beregi Takarékszövetkezet
30. Szegvár és Vidéke Takarékszövetkezet
31. Szentlőrinc-Ormanság Takarékszövetkezet
32. Tiszaföldvár és Vidéke Takarékszövetkezet
33. Tiszafüred és Vidéke Takarékszövetkezet
34. Rajka és Vidéke Takarékszövetkezet

AGRÁR-VÁLLALKOZÁSI HITELGARANCIA ALAPÍTVÁNY

valamennyi vidéki kis-, és közepes vállalkozás, családi gazdálkodó, őstermelő számára nyújt készfizető kezességet, melyet az Alapítvánnyal együttműködő pénzügyi intézmények igényelhetnek a belföldi vállalkozással kötött szerződéseikhez.

Alapítványi kezesség funkciói:

- hitelképesség növelése,
- hitelhez jutási feltételek javítása,
- pénzügyi életképesség biztosítása

Alapítvány készfizető kezessége igényelhető:

- Kölcsön/hitel-
- Bankgarancia-
- Lízing-
- Faktoring szerződéshez

Kezességvállalás kondíciói:

Kezességgel biztosított összeg: **max. 800.000.000 Ft**

Kezességvállalás mértéke: **20% - 80%**

Futamidő: **min. 91 nap max. 25 év**

A díj fizetése: **Egyszeri, vagy évenkénti**

A díj mértéke: **min. 0,3%; max. 2,88%,**

amely függ a kezességvállalás mértékétől, a futamidőtől és a kezesség kategóriájától.

Zöld szám: 06-80/ 203-760 • **Telefax:** (36-1) 474-5085

1054 Budapest, Kálmán Imre u. 20. • 1392 Budapest, 62. Pf. 289

Honlap: www.avhga.hu • **E-mail:** office@avhga.hu

Forrás: MFB Zrt honlapja 2008. július 15

ÚJ MAGYARORSZÁG VIDÉKFEJLESZTÉSI PROGRAM

MÉRLEGEN A VIDÉKFEJLESZTÉSI PÁLYÁZATOK

Az Új Magyarország Vidékfejlesztési Programot 2007 szeptemberében fogadták el. Az eltelt csaknem egy év alkalmat ad a mérlegkészítésre. Eddig több mint 35 ezer kérelem érkezett a meghirdetett pályázatokra, a teljes támogatási igény 500 milliárd forint körül alakult. Több százmilliárd forintos értékben döntöttek a pályázati igény jogosságáról és a támogatások folyósítása is megkezdődött.

Általános helyzetkép

Az Új Magyarország Vidékfejlesztési Program (ÚMVP) keretében 2007 és 2013 között összesen mintegy 1300 milliárd forint támogatási forrás áll a magyar agrárium és a vidékfejlesztés rendelkezésére. A program különféle pályázati konstrukcióira eddig 35 ezret meghaladó támogatási kérelem érkezett be. Ez összesen mintegy 500 milliárd forintnyi támogatási igényt jelent. A megítélt támogatás értéke 320 milliárd forint körül van, amelyből 23 milliárd forintot már kifizettek. A fennmaradó mintegy 300 milliárd forintos elnyert forrásról támogatási igényvet kaptak a nyertes pályázók.

Mit mutatnak az egyes intézkedéscsoportok?

Az ÚMVP első intézkedéscsoportjában, amely a mezőgazdaság versenyképességének javítását szolgálja, a szaktanácsadási kérelmeket is beleszámolva összesen 24.500 kérelem érkezett be, 484 milliárd forint összegű támogatási igénnyel. Eddig közel 280 milliárd forintos támogatási összeget ítéltek meg a gazdálkodóknak, amelyből 21,3 milliárd forintot már ki is fizettek.

A második intézkedéscsoportban, amely a környezet állapotának javítását célozza, a benyújtott közel 9.500 pályázatban 7,3 milliárd forint támogatást igényeltek. Ebből eddig egymilliárd forintot folyósítottak a nyerteseknek.

A harmadik intézkedéscsoportban, amely a vidékfejlesztést szolgálja, 1340 kérelem érkezett 9,2 milliárd forint támogatási igénnyel. Ebből az összegből 839 millió forintot fizettek ki.

A negyedik intézkedéscsoportban (Leader-program), amely a helyi közösségek fejlesztési céljainak megvalósítását segíti, még nem került sor pályázatok kiírására.

Változó pályázói aktivitás

Az ÚMVP keretében a 2007. évben meghirdetett támogatási jogcímek közül a legtöbb kérelem (közel 5000) a növénytermesztésben, kertészetben és állattenyésztésben alkalmazott – önálló építéssel nem járó – gépek, technológiai berendezések beszerzéséhez kapcsolódó pályázatra érkezett. A benyújtott támogatási kérelmek alapján a nyerteseknek megítélt 42,2 milliárd forintnyi támogatásból a Mezőgazdasági és Vidékfejlesztési Hivatal (MVH) eddig közel 19 milliárd forintot utalt át a kedvezményezetteknek.

A másik nagy érdeklődést kiváltó 2007-es pályázat az állattartó telepek korszerűsítésének - beleértve a trágyakezelés - támogatását célozta. Erre a jogcímre összesen kb. 2200 támogatási kérelmet nyújtottak be. Az MVH által megítélt támogatás összege megközelítette a 221 milliárd forintot.

Az állattartó telepek korszerűsítéséhez kapcsolódó kifizetési kérelmek feldolgozása most zajlik.

A mezőgazdasági energiafelhasználás megújuló energiaforrásokkal történő megoldását támogató 2007. évi jogcímre 12 pályázat érkezett be. A már jóváhagyott támogatások összege 61 millió forint, azok kifizetése előkészítés alatt áll.

A 2008-as évben meghirdetett támogatási lehetőségek közül igen élénk volt az érdeklődés a kertészeti gépek, technológiai berendezések beszerzését támogató kiírásra. Összesen több mint 1800 kérelmet nyújtottak be. Nagyszámú kérelem érkezett be a mezőgazdasági termelők elindításának támogatása esetében is. E támogatási jogcím javára forrásátcsoportosításra kerül majd sor. Jóval kisebb számban érkeztek be kérelmek a kertészet- és növénytermesztés korszerűsítésének; az öntözés, melioráció, vízgazdálkodás fejlesztésének támogatására. A kertészet-, illetve a növénytermesztés létesítményeinek korszerűsítését támogató jogcím esetében eddig csak 32, illetve 109 kérelmet regisztrált az MVH. Az öntözés-melioráció-vízgazdálkodás fejlesztésének támogatását csak 54-en kérelmezték. A vidéki gazdaság és lakosság számára nyújtott alapszolgáltatások - kistérségi közlekedési szolgáltatások fejlesztése jogcíménél majd 700 volt a kérelmezők száma.

Sikeres a Leader program

Az ÚMVP keretében 2013-ig mintegy 70 milliárd forintot tesznek ki a Leader-források. Ezzel teljes méretében az önkormányzatokból, vállalkozásokból és civil szervezetekből megalakult ügynevezett helyi közösségek rendelkezhetnek majd a térségi igények és adottságok ismeretében. Az eddig megalakult kilencvenhat helyi közösség (akciócsoport) tízezernél is több, háromezer településen található helyi szereplőt fog össze. A közösségek 2008 januárja óta kidolgozták az érintett térségek összehangolt vidékfejlesztési stratégiáit. Az ÚMVP irányító hatósága e helyi stratégiák minősége, indokoltsága és fenntarthatósága alapján fogja 2008 szeptemberéig kiválasztani azokat a térségeket, amelyek programjai megvalósíthatók és ahol a Leader közösségek folytathatják működésüket. Az elfogadott stratégiákhoz illeszkedő pályázatokat helyben írják ki és bírálják el.

AZ ÚJ MAGYARORSZÁG VIDÉKFEJLESZTÉSI PROGRAM III. TENGELYÉNEK VÁRTHATÓ PÁLYÁZATI KIÍRÁSAI

Az Új Magyarország Vidékfejlesztési Program III. tengelyében több pályázat kerül majd meghirdetésre. Azok közül a vállalkozások számára talán legérdekesebb két konstrukcióra térünk most ki. Az alábbiakban a jelenlegi ismereteink szerint mutatjuk be a várható pályázatokat. A vonatkozó jogszabályok még kidolgozás alatt állnak, még nem született végleges döntés a pályázati kiírások valamennyi eleméről.

A mikrovállalkozások létrehozásának és fejlesztésének támogatása

A támogatás célja

Az új, illetve működő mikrovállalkozások beruházásainak, műszaki-technológiai fejlesztésének támogatása.

A támogatás által megcélzott földrajzi terület

Az 5000 fő állandó lakosnál alacsonyabb lakosságszámmal vagy a 100 fő/km² népsűrűségnél alacsonyabb népsűrűséggel rendelkező települések (kivétel: a budapesti agglomeráció települései).

Kedvezményezett köre

- Mikrovállalkozás, amely lehet gazdasági társaság, szövetkezet, valamint egyéni vállalkozó.
- Üzleti szereplőként nem regisztrált természetes személy, aki vállalja, hogy a nyertes projekt első támogatási részének kifizetése idején, üzleti szereplőként regisztráltatja magát.

A támogatás mértéke és összege

Általában a teljes elszámolható költség 40 százaléka, a hátrányos helyzetű kistérségekben és településeken 50 százaléka. De minimis, vissza nem térítendő támogatás, 200.000 Euro/ 3 év kérelmezőnként.

A támogatási pályázat megjelenésének várható időpontja

2008. III. negyedév

A turisztikai tevékenységek ösztönzése

A támogatás célja

- 1) Magán szálláshelyek kialakítása, már működő szálláshelyek bővítése és korszerűsítése, illetve azok szolgáltatásainak fejlesztése
- 2) Ifjúsági szálláshelyek, gyermek- és ifjúsági tábor, telepített sátoertő, turista-ház kialakítása, már működő egységek bővítése és szolgáltatásainak fejlesztése
- 3) Agroturisztikai szolgáltatások kialakítása, bővítése, fejlesztése az alábbi területeken:

- a) alkalmi falusi- és agroturisztikai szolgáltatás,
- b) lovas szolgáltatás,
- c) vadászati és az erdei turizmus fogadóhelyi szolgáltatás,
- d) horgász turisztikai szolgáltatás,
- e) borturisztikai szolgáltatás.

A támogatás által megcélzott földrajzi terület

Az 5000 fő állandó lakosnál alacsonyabb lakosságszámmal vagy a 100 fő/km² népsűrűségnél alacsonyabb népsűrűséggel rendelkező települések (kivétel: a budapesti agglomeráció települései).

Kedvezményezett köre

Természetes személy, mikro-, kis- és középvállalkozás, non-profit szervezet, egyházi jogi személy, települési önkormányzat, önkormányzati társulás, illetve azok társulásai.

A támogatás mértéke és összege

- Természetes személy, mikro-, kis-, és középvállalkozás esetében:
 - hátrányos helyzetű településeken vagy térségben elhelyezkedő településen megvalósuló projekt esetén az összes elszámolható költség 50 százaléka,
 - egyéb esetben az összes elszámolható költség 45 százaléka
- Települési önkormányzat, önkormányzati társulás, egyházi jogi személy, non-profit szervezet esetében: az összes elszámolható költség 100 százaléka.

De minimis, vissza nem térítendő támogatás, általában 200.000 Euro/ 3 év kérelmezőnként, borturisztika szolgáltatás esetében 100.000 Euro/ 3 év kérelmezőnként.

A támogatási pályázat megjelenésének várható időpontja

2008. III. negyedév

Mezőgazdasági szaktanácsadás

- A szaktanácsadás keretében megszerzett információk a 2009-ben bevezetésre kerülő egységes támogatási rendszer (SPS) igénybevitelének alapját fogják képezni. Az így megszerzett ismeretek, környezetvédelmi, élelmiszerbiztonsági, állat- és növényegészségügyi, valamint állatjóléti követelmények biztosításához elengedhetetlenül szükségesek
- A gazdálkodó a **Területi Szaktanácsadási Központokon (TSZK)** keresztül a szaktanácsadásra fordított összeg 80%-át, de minimum 40.000 (erdőgazdálkodó esetén 20.000), maximum 300.000 forintot vissza nem térítendő támogatásként visszaigényelhet
- Az **AVHA Szolgáltató és Tanácsadó Kft.** – mint TSZK - a gazdálkodókkal kötött szerződés alapján biztosítani tudja a szaktanácsadási szolgáltatást és a szaktanácsadói díj 80%-nak visszatérítését
- A mezőgazdasági szaktanácsadás keretében a gazdálkodó ügyfélorientált pénzügyi tanácsadást is igénybe vehet, ha fejlesztési elképzelését részben vagy egészben hiteltől kívánja finanszírozni. A fejlesztés és a vállalkozás adottságainak ismeretében az AVHA Kft. segítséget nyújt a legmegfelelőbb finanszírozási megoldás kialakításában

Érdeklődni lehet az AVHA Szolgáltató és Tanácsadó Kft-nél:

kék számon: 06-40/200-771

faxon: 06-1/373-8455 ■ e-mail címen: tanacsadas@avhakft.hu

GARANCIA

az Agrár-Vállalkozási Hitelgarancia Alapítvány
időszaki kiadványa
(Megjelenik az agrárlapok melléleteként)

Felelős kiadó: Ulrich Anikó
Szerkesztő bizottság: Fertő Imre, Herczegh András,
Lengyel Zoltán, Mohácsi Kálmán, Ulrich Anikó
Szerkesztőségi titkár: Székely Ágnes
Szerkesztőség: 1054 Budapest, Kálmán Imre u. 20.
Telefon: (1) 373-8481,
Ingyenesen hívható zöld szám: (80) 203-760
Fax: (1) 373-8455
Stúdió: Armadillo Design Kft.
1045 Budapest, Berni u.1.
Nyomja: Veszprémi Nyomda Zrt.
8201 Veszprém, Órház u.38.